

1 Inhoud

1.	<i>Inleiding</i>	1
1.1	BricsCAD	1
1.2	Overeenkomsten en verschillen met AutoCAD	2
1.3	Benodigde basiskennis	2
1.4	Afspraken voor de duidelijkheid	2
1.5	Voordat je begint	3
1.6	Downloaden van hulpbestanden	4
2.	<i>BricsCAD opstarten</i>	5
2.1	Werkruimten	6
2.2	Schermbouw	7
2.2.1	Menu.....	10
2.2.2	Ribbon menu	10
2.2.3	Panels.....	11
2.2.4	Tabbladen Model en Layouts	11
2.2.5	Commando regel.....	12
2.2.6	Statusbalk.....	13
2.3	Commando's in BricsCAD	13
2.3.1	De Command line.....	13
2.3.2	Het toetsenbord	14
2.3.3	De muis.....	14
2.4	QUAD cursormenu	17
2.5	Promptmenu	18
2.6	Help	19
3.	<i>Werken met tekeningbestanden</i>	21
3.1	Starten nieuwe tekening	21
3.2	Openen van bestaande tekeningen	24
3.3	Opslaan van tekeningen	25

3.4	Reservebestanden	25
3.5	Structuur van de tekeningbestanden	27
3.5.1	Deel met zichtbare informatie.....	27
3.5.2	Deel met definities.....	27
3.5.3	Settings.....	28
4.	Tekeningen bekijken	31
4.1	Zoom Commando's	32
4.2	Views	33
5.	Selecteren van gegevens	36
5.1	Selectiemethoden	37
5.2	Grips	40
6.	Nauwkeurig tekenen	42
6.1	Absolute coördinaten	42
6.2	Relatieve coördinaten	43
6.3	Polaire coördinaten	43
6.4	Hulpmiddelen bij het tekenen	45
6.4.1	Dynamic input	46
6.4.2	Polar tracking	46
6.4.3	Orthogonaal	47
6.4.4	Entity Snap	47
6.4.5	Snap Tracking.....	56
6.4.6	GRID en SNAP	57
7.	Tekenen	63
7.1	Line (lijn)	65
7.2	Rectangle (rechthoek)	67
7.3	Circle (cirkel)	69
7.4	Arc (boog)	72
7.5	Ellipse (ellips)	74
7.6	Polyline (polylijn)	77
7.7	Polygon (veelhoek)	79

7.8	Donut	81
7.9	Solid (gevuld vlak)	83
7.10	Spline	84
7.11	Punten in de tekening	86
7.11.1	Point	86
7.11.2	Divide.....	87
7.11.3	Measure	88
7.12	Revision Cloud (revisie wolken)	90
8.	<i>Bewerkingen</i>	92
8.1	Commando ongedaan maken	92
8.2	Erase (verwijderen)	93
8.3	Move (verplaatsen)	94
8.4	Kopiëren van entities	94
8.4.1	Kopiëren in dezelfde tekening	95
8.4.2	Kopiëren naar een andere tekening	95
8.5	Rotate (roteren)	97
8.5.1	Roteren met referentiehoek.....	98
8.6	Scale (verschalen)	99
8.6.1	Verschalen met referentielengte.....	99
8.7	Stretch (uitrekken)	100
8.8	Mirror (spiegelen)	101
8.9	Manipulate (manipuleren)	102
8.10	Offset (evenwijdige kopie)	105
8.11	Fillet en Chamfer (afronden en afkanten)	106
8.12	Trim en Extend (inkorten en verlengen)	109
8.13	Copyguided en Moveguided	111
8.14	Explode (uiteen laten vallen)	114
8.15	Aanpassen van Polyline	115
8.16	Array (meervoudige kopie)	118

8.16.1	Rectangular array.....	118
8.16.2	Polar array.....	119
8.16.3	Path array.....	120
8.16.4	Aanpassen van een Array	122
8.17	Join (samenvoegen)	124
8.18	Connect (verbinden)	124
8.19	Align (uitlijnen)	126
8.20	Draworder (volgorde)	127
9.	<i>Eigenschappen</i>	130
9.1	Color (kleur)	130
9.2	Linetype (lijntype)	132
9.2.1	Linetype instellen.....	132
9.2.2	Linetypes in tekening laden	133
9.2.3	Linetype scale	134
9.3	Lineweight (lijndikte).....	135
9.4	Properties Panel (eigenschappen)	136
9.4.1	Selectie maken met Properties	137
9.5	Praktische werkwijze	141
10.	<i>Lagen</i>.....	142
10.1	Layers Panel.....	142
10.2	Layer Explorer	143
11.	<i>Teksten</i>.....	149
11.1	TextStyle (tekststijl)	149
11.2	Text (eenvoudige tekst)	150
11.3	Mtext (alineatekst).....	151
12.	<i>Tabellen</i>	157
12.1	Table Style (tabel stijl).....	157
12.2	Tabel in tekening plaatsen.....	158
13.	<i>Maatvoering</i>.....	163

13.1	Dimstyle (maatvoering stijl).....	163
13.2	Maatvoeren.....	165
13.2.1	DIM (maatvoering algemeen)	166
13.2.2	Horizontale of verticale maatlijn	166
13.2.3	Basislijn en kettingmaten	167
13.2.4	Schuine maten	169
13.2.5	Straal en diameter	170
13.2.6	Hoeken maatvoeren.....	171
13.2.7	Dimjogged (Z-lijn maatvoering)	172
13.2.8	Centerline en Center Mark.....	172
13.2.9	Quick Dimension	173
13.2.10	Associatieve maatvoering.....	174
13.2.11	Aanpassen van een maatvoering.....	175
14.	<i>Pijlen en Multileaders (aanhaallijnen) .....</i>	179
14.1	Multileader style.....	179
14.2	Multileader plaatsen.....	181
14.2.1	Mleaderscale.....	181
14.3	Leaders toevoegen aan een Multileader	182
14.4	Multileaders uitlijnen.....	183
15.	<i>Arceren.....</i>	185
15.1	Arceer patronen	185
15.2	Arcering in tekening plaatsen en aanpassen	187
15.3	Solid Hatch (vlakvulling).....	188
15.4	Gradient Hatch (verlopende vlakvulling).....	188
15.5	Associatieve arcering.....	189
16.	<i>Blocks (symbolen).....</i>	192
16.1	Block maken	192
16.2	Insert Block (invoegen symbolen)	195
16.3	Aanpassen van een Block.....	196
16.4	Maken symbolenbibliotheek	198
16.5	Attributes (teksttoevoeging aan symbool).....	199

17.	<i>Hulpmiddelen</i>	205
17.1	Lengte en oppervlakte meten	205
17.2	Hide en Show entities (verbergen en tonen)	206
17.3	Toolpalettes	207
17.3.1	Gebruik van de Toolpalette.....	209
17.3.2	Aanpassen Toolpalette.....	211
17.3.3	Eigen symbolen Toolpalette maken.....	217
17.4	ExpressTools	223
18.	<i>Printen</i>	224
18.1	Plot style Table	226
18.2	Plot stamp (stempel).....	229
18.3	Publish (tekeningen publiceren)	230
19.	<i>Layouts</i>	235
19.1	Page Setup (opzet van pagina's).....	235
19.2	Viewports (kijkvensters)	238
19.2.1	Modelspace (modelruimte)	240
19.2.2	Paperspace (papierruimte).....	240
19.2.3	Schaalfactor van de Viewport	241
20.	<i>Externe referenties</i>	247
20.1	Koppelen externe referenties	247
20.2	Xref lagen.....	252
20.3	Deel van Xref verbergen	252
20.4	Aanpassen Xrefs.....	253
21.	<i>Uitwisseling met derden</i>	257
21.1	Tekeningen uitwisselen.....	257
21.2	DXF-bestanden.....	259
21.3	Pdf-bestanden.....	260
21.4	Export en Import	260

22.	<i>Verdiepingshoofdstukken</i>	261
23.	<i>Commando's</i>	262
23.1	Layers	262
23.1.1	Layer States.....	262
23.1.2	Layer filters.....	264
23.2	Velden in teksten en Blocks	267
23.2.1	Mtext.....	267
23.2.2	Attdef.....	272
23.3	Toleranties in Maatvoering	275
23.3.1	Passingstelsel	275
23.3.2	Toleranties aangeven	275
23.3.3	Vorm toleranties	276
23.4	Stuklijsten	279
24.	<i>Annotatieve Entities</i>	285
24.1	Standaard werkwijze	285
24.2	Annotatie schaal	285
24.3	Annotatief maken	285
24.4	Instellen Annotation scale	287
24.5	Werken in Model en Layout	288
24.6	Meerder annotatieschalen gebruiken	288
25.	<i>Eigen template maken</i>	292
25.1	Besluitenlijst	292
25.1.1	De manier van werken	292
25.1.2	Wat er in de tekening aanwezig moet zijn.....	293
25.1.3	Welke instellingen zijn belangrijk	294
25.2	Een template aanmaken en selecteren	294
25.2.1	Template aanmaken	294
25.2.2	Template als standaard instellen	296
25.3	Inrichten template	298
26.	<i>Aanpassen userinterface</i>	301
26.1	Panels activeren	302

26.1.1	Panels verplaatsen	303
26.1.2	Panels samenvoegen	303
26.2	 Toolbars.....	305
26.3	 Het scherm	306
27.	 <i>Parametrische symbolen</i>	308
27.1	Hoe werken Parametrische Blocks	308
27.2	Vorm parameters.....	308
27.3	Afmetingen parameters	310
27.4	Design Table.....	320
27.5	Operations	323
27.5.1	Move operation.....	323
27.5.2	Rotate operation.....	324
27.5.3	Visibility state	325
27.5.4	Flipline.....	330
27.5.5	Reference curves.....	330
28.	 <i>Tot slot</i>	333

1. Inleiding

Dit boek is bedoeld als een leerboek en naslagwerk voor 2D tekenen en ontwerpen met BricsCAD Lite en BricsCAD Pro.

Het boek bevat stapsgewijs de zaken die je nodig hebt om na het volgen van dit cursusboek zelfstandig te kunnen tekenen. Dit wil niet zeggen dat alle opties en mogelijkheden van een commando altijd behandeld worden. Dit is een bewuste keuze.

Daarnaast zijn er verdiepings-hoofdstukken toegevoegd, die je niet direct nodig hebt in een basiscursus, maar wel handig kunnen zijn als je zelf je tekenomgeving beter wilt inrichten, beter of sneller wilt tekenen.

1.1 BricsCAD

BricsCAD is een CAD-pakket dat erg lijkt op AutoCAD, maar heeft in de ruim 20 jaar dat deze tekensoftware bestaat ook een eigen ontwikkeling meegemaakt. Bricsys is de ontwikkelaar van BricsCAD en valt onder de Hexagon Group. Hexagon is een internationaal beursgenoteerd bedrijf. De kernwaarde van de BricsCAD software is dat alle ontwerpen in het universele .DWG-formaat worden gemaakt, waardoor uitwisseling met belanghebbenden eenvoudiger is.

De leercurve is sneller dan bij ontwerpsoftware die daar geen gebruik van maakt, omdat je bij BricsCAD BIM en BricsCAD Mechanical alle commando's kunt gebruiken die je al kent en alleen de extra functies die bij de vakdiscipline horen behoeft te leren.

Het is compacter geprogrammeerd en daarom zal de software sneller geïnstalleerd zijn. Ook zijn er functies die niet in AutoCAD te vinden zijn.

De beschikbare BricsCAD versies zijn:

BricsCAD Lite	Voor tekenen in 2D (vergelijkbaar met AutoCAD LT).
BricsCAD Pro	Bevat alle functies van BricsCAD Lite, uitgebreid met functies voor tekenen in 3D (vergelijkbaar met AutoCAD) Daarnaast is er een pakket aan gereedschappen voor de civiele markt.

BricsCAD BIM	Is de uitbreiding van BricsCAD Pro met het 2D en 3D ontwerpen van gebouwen.
BricsCAD Mechanical	Is de uitbreiding van BricsCAD Pro met 2D en 3D mechanisch ontwerp.

1.2 Overeenkomsten en verschillen met AutoCAD

In principe kan alles wat met AutoCAD gedaan kan worden ook op haast dezelfde wijze met BricsCAD worden uitgevoerd. De commando's zijn gelijk, net als de sneltoetscommando's. De schermindeling lijkt erg op elkaar.

Tekeningen zijn volledig uitwisselbaar tussen AutoCAD en BricsCAD, omdat ze beide gebruik maken van het universele .DWG-formaat.

De grootste verschillen zijn te vinden in de manier van aanpak voor Parametrische symbolen, die in **AutoCAD als Dynamic Blocks** worden gedefinieerd en in **BricsCAD als Parametric Blocks**.

BricsCAD kan Dynamic Blocks wel inlezen en grotendeels ook gebruiken, maar niet maken. Er is door Bricsys gekozen voor een eenduidige manier van parametrisch ontwerpen. Al die mogelijkheden (op 1 na) zijn al aanwezig in BricsCAD Lite, waardoor dit een bijzonder krachtige 2D tekenomgeving scheidt. In BricsCAD Lite kan al 20 jaar geprogrammeerd worden in LISP.

De licentievormen zijn voor BricsCAD veel uitgebreider dan voor AutoCAD (LT).

1.3 Benodigde basiskennis

Om de cursus zelfstandig te kunnen volgen, is basiskennis van Windows noodzakelijk.

In de cursus wordt verwezen naar Windows of Windows functies. BricsCAD werkt op Windows, Apple IOS en op Linux. Voor het verloop van de basiscursus heeft dit geen invloed, aangenomen dat je met Apple IOS of Linux kunt werken.

1.4 Afspraken voor de duidelijkheid

Alle commando's en Menu-items van BricsCAD in het boek worden weergegeven met **dit lettertype**. Voor verwijzingen naar opties of naar delen in een menu-box wordt zoveel mogelijk **vette letters** gebruikt.

Als je op een toets moet drukken van het toetsenbord zoals **Enter** of **Esc** worden de woorden vet gedrukt.

In het boek wordt vaak gesproken over een entity of entities in meervoud. Een entity is een BricsCAD teken-element en kan een lijn, vlak, cirkel, tekst etc. zijn. Gegevens intypen in BricsCAD of opties in commando's worden op deze manier getoond.

Om commando's sneller eigen te maken worden ze daar waar mogelijk voorzien van een tabel met enkele mogelijkheden om een commando te geven, waarin “->” volgende stap betekent.

LINE	Ribbon menu:	Home->Line
	Menu:	Draw->Line
	Commando:	Line
	Sneltoets:	L

Zowel de sneltoets als commando wordt in de Command line ingetikt. De sneltoets is het verkorte commando om de betreffende functie op te starten.

1.5 Voordat je begint

Zorg dat de juiste versie van BricsCAD op je systeem is geïnstalleerd. Voor het downloaden van BricsCAD en voor licenties kun je terecht bij de geautoriseerde BricsCAD Resellers.

De vereiste hardware om goed met BricsCAD te kunnen werken is te vinden op de Bricsys website. De computer moet minimaal een muis met twee knoppen en een scrolwielje hebben.

Als er in dit boek onvolkomenheden zitten die bij CADassist bekend zijn, zowel voor productiefouten als fouten van de auteur, dan vind je die terug in de **Erratum en Corrigendum.pdf**. Deze is bijgesloten in de te downloaden hulpbestanden.